

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Krafjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta telefoni št. 26 — CELJE: celjko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65 podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

SEJA NARODNE SKUPŠČINE

Poslanci čestitajo ministru dr. Kramerju — Sodelovanje balkanskih parlamentov — Novi poslanci

Beograd, 17. oktobra. Po daljšem odmoru se je danes zopet sestala Narodna skupščina. Za sejo je vladalo veliko zanimanje, ker pomeni pričetek rednega dela v jesenski sezoni. Narodni poslanci so se z malimi izjemami zbrali skoraj polnoštevno. Dvorana Narodne skupščine je bila med počitnicami renovirana. Ko je kralj pred otvoritvijo prisel v dvorano minister g. dr. Kramer, so ga od vseh strani obkljukali narodni poslanci in mu čestitali k zmagi jugoslovenske nacionalne ideje v dravski banovini ob prilici nedeljskih občinskih volitev, ki jih smatrajo v vseh političnih krogih za najvažnejši državnopolitični dogodek.

Ob 10.40 je predsednik Narodne skupščine dr. Kosta Kumanudi otvoril sejo. Po odobrenem zapisku se je v svojem predsedstvenem poročilu najprvo spomnil umrlih poslancev gg. Kandića in Neudorferja ter jima posvetil lep nekrolog, ki so ga poslanci poslušali stoje in ob koncu počastili spomin umrlih tovaršev s trikratnim »Slava!«

Poziv grškega parlamenta

Predsednik Narodne skupščine je nato prečital pismo, ki ga je prejel od predsednika grške narodne skupščine g. Vozikisa in v katerem poziva jugoslovenski parlament k čim tesnejšem sodelovanju v duhu

zdržljivosti balkanskih narodov in držav. Obenem je g. dr. Kumanudi prečital svoj odgovor na to pismo, v katerem povdaja, da je tudi jugoslovenski parlament zvest ideji »Balkan balkanskim narodom« in z veseljem pozdravlja iniciativno grškega parlamenta.

Mednarodne konvencije

Ostalo predsedstveno poročilo navaja zakone, ki jih je odobril senat. Predsednik je nadalje sporočil, da je vlad predložila več mednarodnih konvencij, med katerimi je najvažnejši konvencija o definiciji napadala, ki je bila sklenjena z Rusijo in za katere zahteva nujnost.

Vse te konvencije so bile izročene posemnu odboru, ki bo do jutri predložil svoje poročilo. Nadaljnje poročilo predsedstva navaja odloke ministarskega sveta o izpremembah carinske tarife. Te izpremembe bo proučil finančni odbor.

Obstrukcijska interpelacija poslancev Lončarevića

Sledilo je čitanje raznih interpelacij. Med drugimi je vložil interpelacijo, nanašajočo se na občinske volitve v savski banovini, opozicionalni poslanec dr. Ivan Lončarevič. Za svojo interpelacijo je zahteval nujnost ter je dobil besedilo, da to nujnost utemelji

V svojem govoru pa je začel vsestransko napadati vlado in poslance, tako da ga je moral predsednik ponovno opominjati. Ko vse to ni nič zaledlo in je njegov govor izval čimdalje hujše proteste, mu je predsednik naposled odvzel besedo. Posl. Lončarevič pa je začel nato še hujše napadati in zmerjati svoje poslanske tovariše, zaradi česar je nastalo v dvorani tako razburjenje, da je moral predsednik naposled seje prekiniti.

Po zopetnem otvoritvi se je predsednik dr. Kumanudi kazoval posl. Lončareviča izključitvijo od petih sej v smislu poslovnika, ki je dobil posl. Lončarevič besedo da se zagovarja proti tej kazni, toda on je nadaljeval svoj prej prekinjeni govor, zaradi česar je Narodna skupščina sklenila že takojšnje izključitev.

Po poročilu verifikacijskega odbora je Narodna skupščina odobrila mandate naslednikov umrlih poslancev. Na mesto Kandića pride v Narodno skupščino Branislav Gavrilovič, namesto Neudorferja pa dr. Juraj Cenkić. Sledilo je čitanje raznih prošenj in pritožb, na kar je Narodna skupščina odloknila zahtevo ministra pravde po izvršitvi nekaterih poslancev sodišču. Po rešitvi raznih manjših zadev je bila seja ob 12.15 zaključena. Prihodna seja se bo vršila jutri ob 10. Na dnevnem redu je razprava o mednarodnih konvencijah.

Mala antanta —

jedro bodoče Evrope

Dr. Beneš o krizi Evrope povodom kongresa za proučevanje evropskega duha

Zembla, 17. oktobra. AA. Ker se češko-slovaški zunanjí minister dr. Beneš ni mogoč udeležiti mednarodnega kongresa društva za proučevanje bodočnosti evropskega duha, ki se je te dni vršil v Parizu, je poslal pismo predsedniku francoskega odbora za evropsko sodelovanje. V tem pismu dr. Beneš izjavlja, da je osebno prečinjal, da najnovejši dogodki silijo k razmišljanju o vprašanju moralnosti in intelektualnega sodelovanja v Evropi. Še mnogo bolj takoj je bilo to prej potrebno. Da je dr. Beneš prav, da enotnega evropskega duha ne bo poprej, dokler se vsaj približno ne izenačijo notranji režimi v velikih evropskih državah. Beneš je mnenja, da bo skupina Male antante eno izmed jednorodnih katerih se bo ustvarila nova Evropa. Takrat bodo igrale male države pomembno vlogo, z njimi pa bo zmerom korakala Francija, ker je njena nacionalna kultura najbliže idealu evropskega duha.

Praga, 17. oktobra. AA. ČTK poroča: Na konferenci poslancev agrarne stranke, ki se vrši v Bratislavici, je g. Hodža govoril o gospodarskem svetu Male antante in dejal, da je Mala antanta stržen nove Srednje Evrope. Govoreč o najnovejših dogodkih v Nemčiji je g. Hodža poudaril, da Češkoslovaška mirno pričakuje nadaljnega razpleteta teh dogodkov. Na koncu svojega govora je izjavil, da je ena izmed glavnih načel Male antante osvojil tržišč v zapadni Evropi in sporazum o proizvodnji žita.

Pariz, 17. oktobra. AA. Snoči je predsednik de Monzie v saloni zunanjega ministrstva sprejem na čast članom kongresa za bodočnost evropskega duha. Sprejema so se udeležili med drugimi poljski poslanec Chłapowski, portugalski poslanec Ochoa, nemški poslaniški svetnik dr. Kuhn in madžarski legacijski svetnik dr. Ambra.

Po volitvah v rudarskih revirjih

Trbovlje, 16. oktobra.

Volilna borba je bila tudi v rudarskih revirjih zelo ostra. Proti nacionalni listi so vodili borbi združeni socijalisti in klerikalci, ki so napenjali vse sile, da bi rešili svoje nevarno ogrožene postojanke. To se je združenim nasprotnikom sicer s pomočjo brezprimernih demagogij trenutno posrečilo, toda njihova večina je tako malenkostna, da že danes s strahom pričakujejo, ko bodo pri prihodnjih volitvah porazeni in zdecimirani na brezpomembne politične ničle.

Številko 1374, kolikor glasov je nacionalna lista proti stevilku 1581 glasov, ki jih je lista združenih socijalistov in klerikalcev v Trbovljah dosegla, dokazuje, da je jugoslovanska narodna in državna misel tudi v rudarskih revirjih že na zmagovalitem potodu. Dasiravno pri teh volitvah ta misel zaenkrat še ni popolnoma zmagala, mora biti vendar vsakomak jasno, da pomeni ogromen porast nacionalnih glasov v rudarskih revirjih dejansko že danes popolnoma zmagovalno nacionalne in državne misli med delovnim ljudstvom, kajti nasprotniki nacionalne misli so se moralni združiti v enotno fronto ter napeti vse sile, da so vsaj za nekaj trenutkov še preprečili zmago jugoslovanske nacionalne in državne misli med delovnim ljudstvom rudarskih revirjev. Kaj vse so si nasprotniki pri volilni agitaciji izmisljevali, s kakšnimi sredstvi so agitirali ter plasili volilce in kako so njihovi agitatorji priskali na svobodno voljo volilcev zlasti na volišču v Delavskem domu, o tem ne bomo razpravljali, ker je to razvidno iz zapisnikov volilnih odborov.

Pri vsem tem pa je rezavseljivo dejstvo, da je večina rudarskega delavstva volila nacionalno listo. Da se niso socialisti in klerikali združili v enotno fronto proti nacionalni listi, bi tudi v Trbovljah vse nacionalni nasprotniki že danes prodadli, kajti odrešili za socialiste so bili punktasti iz trbovlske okolice in — njihovi podporniki, ki so jim priskočili na pogom, da jih rešijo pred zmagovalcem načinom pohoda v Rudarskih revirjih, iz katerega se bodo v bodoče rekrutirali najboljši in najzvezjeti sinovi našega naroda in velike Jugoslavije.

Za vse posledice, ki se bi event. rodile iz včerajšnje nepremišljene akcije združenih nasprotnikov, pa bodisi da pridejo od države ali kogarkoli, pa ne bo več smelo trpeti naše nacionalno delavstvo in nameščenstvo, temveč izključno oni zapeljivo in njihovi zapeljani zasepljenici, ki se danes nočeto verjati, da je naša nacionalna država enota narodna tvorba, ki je nitи zunanjji, še manj pa — če tudi združeni — notranji nasprotniki nikdar več premagati ne morejo.

Za vse posledice, ki se bi event. rodile iz včerajšnje nepremišljene akcije združenih nasprotnikov, pa bodisi da pridejo od države ali kogarkoli, pa ne bo več smelo trpeti naše nacionalno delavstvo in nameščenstvo, temveč izključno oni zapeljivo in njihovi zapeljani zasepljenici, ki se danes nočeto verjati, da je naša nacionalna država enota narodna tvorba, ki je nitи zunanjji, še manj pa — če tudi združeni — notranji nasprotniki nikdar več premagati ne morejo.

Led v rudarskih revirjih je zmagovalno prebit in ideja narodnega in državnega edinstva tudi med delovnim ljudstvom na zmagovalitem pohodu.

Glavne ovire gospodarskega ozdravljenja

Pariz, 17. oktobra. AA. Bivši francoski finančni minister Flandin nadaljuje v današnjem »Journalu« svoja razmotrovanja o položaju v Srednji Evropi. Posebno pozornost posveča vprašanju »Anschlussa« in revisionističnemu zahtevam nekaterih držav. Pri tem g. Flandin naglaša, da sta ti dve vprašanji glavni oviri za zdravo reorganiziranje podunavske Evrope. Pisec prihaja do zaključka, da se bo gospodarski sporazum v Srednji Evropi mogel dosegiti vlticami političnih ovir, ki ga zavlačujejo.

Smrt francoskega državnika

Pariz, 17. oktobra. AA. Včeraj je umrl v Fontainebleauju bivši francoski zunanjí minister Jean Croupy, star 78 let. Pokojnik je bil leta 1908 francoski trgovinski minister, leta 1911 je pa postal zunanjí minister. Pozneje je dobil v Caillauxovem kabinetu resor pravosodnega ministra.

Škofja Loka se raduje

Škofja Loka, 16. oktobra.

Cím se je zaznalo v nedeljo zvečer za zmago liste notarja Steva Šinka, je zajelo volilce nacionalne liste nepopisno navdušenje. Samo od sebe in v trenutku so pričeli vzlikati množice na Mestnem trgu novemu županu, naši ljubi Jugoslaviju in slogi vseh Jugoslovjanov. Začila je preko trga mogočna »Hej Slovanie«, ko se je pričalet pri oknu mestne hiše g. Šink, ki mu je pripredila množica viharne ovacije. Ko se je navdušenje poleglo, je izpregovoril novoizvoljenega župana. Meščane je zagotovil, da bo vodil Škofjo Loko v duhu sodobnih zahtev, zahvalil se je za zaupanje, nazadnje je pa še odločno poudaril, da je solnce naše zarje obrnjeno proti Beogradu in ne proti Rimu. Navdušenje se je ponovilo, zoper je začila pesem, potem pa se je razvilo po mestu obhod. Na čelu so nosili 4 velike državne trobojnice, zadaj pa so se uvrstili v sprevod volilcev, ki so neprestano, še in še vzlikali visokemu kraljevskemu domu, Jugoslaviji, županu Šinku in našemu Škofji Loki. Povorka je obšla vse mestne ulice, tudi Spodnji trg, ter je krejala preko Kapucinskega predmestja nazaj v mesto. Medtem sta že zavirali z mestno hišo in Škofsko gospodarstvo.

Pri razhodom je nagovoril zbrane in gospodarstvo, da je bilo stanje glasovanja vsake poi ure na šoli afiširano. Porast glasov za JNS je znatno vplival na volilcev in marsikdo, ki je bil prvotno namenjen voliti drugo listo, si je premisil in državna misel mu je bila nad vse. Stab JNS je bil v posebni sobi restavracije Cerer, tam je bilo ved kot v panju, dobro je bila organizirana informacijska služba.

Nar. poslanec g. Cerer se je dopoldne odpeljal obiskat razna volišča v kamniškem srezu. Iz Kamnika je bilo prvo volilce v Smarjeti za Tuhinj. Zivljene je bilo povod mirno, nekaj prenapetih »punktus« so primerno umirlili, drugi so pa sami uvideli, da mora biti red...

V Motniku je bilo vse prazno! Volilci so opravili svojo dolžnost takoj po maši, tako da se je do opoldne vedelo, da bo na edini listi JNS dosežena 50% udeležba volilcev. Druga lista je bila razveljavljena red nekaj nepravilnosti.

Trojček so pokazale, da so vse za JNS.

V Blagovici je ob 1. uri vodila že JNS s

24 glasovi, druga lista je šele popoldne dosegla vsek 16 glasov.

V Lukovici je bilo že dopoldne vidno, da bo zmagača kompromisa lista Kersnika.

Ob volitvah po kamniškem srezu

Kamnik, 16. oktobra.

Dan pred volitvami in na dan volitev je bilo v Kamniku nadveč zivljeno. V soboto zvečer se so po vseh ogligi pojavljale skupine volilcev in zivljavo gestkulirale in razpravljale o nedelji. JNS in jeni začetniki so bili dobre na delu in uspeh ni izostal. Kompromisa lista dr. Vidica je izgubila, pravijo, radi onih, ki so bili na listi. Nemoj je onemogočilo tudi to, da je dr. Vidic načelnik Meščanske korporacije. Zadnje dni je dr. Vidic podal ostavko na načelnstvo v Meščanski korporaciji.

V kamniški so bila volišča, v I. nadstropju za okolico, v II. nadstropju pa za mesto. Naval na volišča je bil v popoldanskih urah velik, število glasov za mesto je kmalu dopoldne kazalo dosegli 100 glasov večne. JNS je poskrbel, da je bilo stanje glasovanja vsake poi ure na šoli afiširano.

Porast glasov za JNS je znatno vplival na volilcev in marsikdo, ki je bil prvotno namenjen voliti drugo listo, si je premisil in državna misel mu je bila nad vse. Stab JNS je bil v posebni sobi restavracije Cerer, tam je bilo ved kot v panju, dobro je bila organizirana informacijska služba.

Nar. poslanec g. Cerer se je dopoldne odpeljal obiskat razna volišča v kamniškem srezu. Iz Kamnika je bilo prvo volilce v Smarjeti za Tuhinj. Zivljene je bilo povod mirno, nekaj prenapetih »punktus« so primerno umirlili, drugi so pa sami uvideli, da mora biti red...

V Motniku je bilo vse prazno! Volilci so opravili svojo dolžnost takoj po maši, tako da se je do opoldne vedelo, da bo na edini listi JNS dosežena 50% udeležba volilcev. Druga lista je bila razveljavljena red nekaj nepravilnosti.

Trojček so pokazale, da so vse za JNS.

V Blagovici je ob 1. uri vodila že JNS s

Naše občine v novih rokah

Kako nastopajo uradovanje novoizvoljeni občinski odbori?

Ljubljana, 17. oktobra.

Dne 8. in 15. t. m. so bile občinske volitve po vsej naši državi. Po § 54. zakona o občinah nastopajo novoizvoljeni občinski odbori svoje uradovanje 10. dana po dnevu izvolitve, in se more torej vrstiti prva seja dne 18., oskrbna v dravski banovini v sredo dne 25. t. m. To se zgodi ne glede na eventualne pritožbe, ker zakon ne dovoljuje izjem in je do odločbe upravnega sodišča smatral razglas volilnega odbora za pravoveljaven. (Glej Kavalierjev komentar zakona o občinah, stran 136!)

Prirovo se jo zaradi uvedbe v uradovanje novoizvoljenih občinskih odbornikov mora sklicati dosedanja občinska uprava. Ako bi ona tege ne storila, stori to nadzorna oblast 15. dne od dneva volitev (§ 55. zakona o občinah).

Na prvi seji položi odborniki prisoj, ki je predpisana v § 56. zakona. Prisoj se zabeleži v zapisnik, ki ga vsi odborniki podpišejo. Prisoj položi odborniki pred sklicateljem seje, torej ali pred bivšim županom (načelnikom) ali pred odpolslancem srečkega poglavarstva.

V primeru, da bi odborniki ne mogel prisjeti na prvi seji, se mu določi rok za položitev prisoje. Ako se ne odzove niti takrat, izgubi mandat in zapade globi do 1000 Din, ki jo izreče občinski odbor.

Po prisoji določi občinski odbor že na prvi seji število občinske uprave t. j. 2-3 članov odbora glede na celotno število odbornikov in na obseg poslovanja (§ 70 zak.). Po velikosti občine in številu prebivalcev je število odbornikov različno in različno tudi število oseb v občinski upravi.

Sinfonični koncert s pianistom Čerepninom

Koncert je nam prinesel skoraj same novitete in smo zanj opernemu orkestru hvaležni

Ljubljana, 17. oktobra.

Operni orkester Nar. gledališča v Ljubljani je pod vodstvom dirigenta ravnatelja g. Marka Poliča in s sodelovanjem pianista Aleksandra Čerepnina priredil srečo v Uniu simfonični koncert, ki je napolnil preko dveh tretjini dvoran, kar je za današnje čase vsekakor zelo veliko.

Na programu so nas pred vsem zanimala tri domače simfonične skladbe: Osterčeva »Klasična uvertura«, ali bolje »Uvertura v klasičnem slogu«, Leskovičeva »Velika etuda« in Bravničarjeva »Slovenska plesna groteska«. Klasična uvertura Osterca je kompozicija kratke, strnjene oblike v klasičnem slogu. Vidi se ju hitro deko, ki vpliva v srednjem jedru tu in tam fragmentarno, četudi bi glasbeni tematični material nudil podlago za njega obširnejšo in dosti bolj mnogostransko izčrpjanje. Komponist pa očvidno niti ni imel name na svoje glasbene misli razplesti temeljitev. V splošnem se g. Osterc s »klasično uverturo« na tem koncertu ni najugodnejše plasiral. Vem, da je ustvaril že dosti boljši stvari in prepričan sem, da jih tudi bo. Morda bi vendarle »Universalki« ponudil v objavo mesto tega dela rajše kakšno drugo, ki bi mu v zameno za drag dekor, ki ga je edicija treba za objavo odšte, prinesla ugodnejši sloves.

Brez dvoma gre Leskovičevi »Veliki etuda« izmed vseh treh domačih del prvenstvo. Leskovic, ki je na Dunaju ravnanek dovršil celo in kompozicijo, je zelo razveseljiv, izredno močan glasbeni talent. Njegova kompozicija, ki jo skromno imenuje »Etuda«, kaže široko konceptijo, izrazit smisel za poklonjenje, ki izvira sveže, poteka logično, je silno mnogolika in pestra. V maledom, še ne ustaljenem kompozitorju vse vre in kriči, a vendarle ima znamenja v kompozitorno-tehnične spremestnosti, da to, kar misli, zamore tudi povedati. In to ni kar tako samo posebi umiljivo. Zlasti ima tenak čut za zvočnost in barvitost orkestra ter je »Etuda« odprtva v svojem poteku vedno iznova najmnogotrejše instrumentalne kombinacije v kaledoskopskih, živo kontrastnih barvah. Počna se s spremno in pregledno zgrajeno široko arhitektoniko, zanimivimi ritmi, z zdravo melodično invencijo. Mladi komponist se še bori s preoblikoval materiala, išče še svojski obraz, a ko se ustali in najde sam sebe, bo sigurno naglo stopil med, ali celo pred prve borce za našo moderno simfonično muziko.

Bravničarjeva »Slovenska plesna groteska« nam je že iz nekajkratnih izved poznana, a je tudi to pot učinkovala vsled svoje domačnosti in objektne numornosti enako krepko, kot doslej vsakrat.

Ostali, prekopolovični deli programa je izpoljal pianist in komponist Aleksander Čerepin, čigar opera »Ol-Ol« bomo videli še ta teden v našem gledališču. V prvem delu je igral svoj klavirski koncert v amolu, op. 26, št. 2 z zmanjšanim orkestrom. Njegov glasbeni jezik očituje rafinirano primitivnegra, visoko civiliziranega ruskega barbara, je torej poln nasprotujajočih si, ostrih kontrastov, romantično-kričen, a zopet v svoji groteskni obstinaciji medvedjih plesnih ritmih pristno rusko materialen. Koncert je originalno, interesantno delo, polno mladosti, raznobarvnosti in krepke glasbene invencije. Izvedba je bila, saj je bil komponist sam pri klavirju, izvrstna. Dirigent g. Polič je s posmočno komponista izvajal delo tako v komponistovo očividno zadovoljstvo ter sebi in opernemu orkestru v čast. Sljeno tudi vse tri simfonična domača dela.

V drugem delu smo sišli celo serijo Čerepinovih klavirskih kompozicij, tako nocturno v gis-molu, Pieš v f-duru, Toccato, Malo suito ter Tri slovenske transkripcije, kateri je moral umetnik, hohes-nočes, žrtvovati običajni dodatek. Kar velja za klavirski koncert, drži tudi za klavirske skladbe: glasbeno bogastvo Čerepinia je neizčerno, čiste svojstvo, preteče s fejkor-

Pre število odbornikov so 4 skupine: 1. do 3000 prebivalcev z 18 odborniki, 2. od 3000 do 5000 prebivalcev z 24 odborniki, 3. od 5000 do 8000 prebivalcev z 30 odborniki in 4. preko 8000 prebivalcev z 36 odborniki.

To število odbornikov pa sme občinski odbor zmanjšati za eno tretjino.

Tako bo imela prva skupina občina (izpod 3000 prebivalcev) praviloma dva člena uprave, druga skupina občina (3000-5000) tri člena uprave, tretja (5000-8000) štiri člane, in četrta pet članov uprave. Reklj smo praviloma, ker jih sme imeti po obsegu poslov tudi več ali manj. Zaradi potrebe štejnje bodo občinski odbori pač določili še manjše število članov svoje uprave, kar članu uprave imajo pravico do denarne odškodnine za izgubo časa. Nagrade članom uprave in predsedniku (načelniku, županu) določa občinski statut, ki ga odobri (§ 75. zak.).

Na mesta članov uprave stopajo odborniki po vrsti na volilni listi, ki je pri volitvi dobila dve tretjini odbornikov. Občinski odbor torej članov uprave ne voli, nego določi le njih število in njih imena po izvoljeni listi. Nosilec liste je novi predsednik občinskega odbora in župan občine. Bivši župan (načelnik) izroči posle novega predsednika občine že na prvi seji, in s tem prenehajo vse pravice in dolžnosti bivšega obč. odbora.

Gledo uradništva in uslužbenstva izda

banovski svet po č. 85 in 90 še posebno uredbo in bodo morali občinski odbori glede povečanja ali znižanja plac in mest občinskih uslužencev na omenjeno uredbo počakati.

Prebivalstvo vidi v novem mostu največjo korist za vso okolico, zato pa pričakuje, da bo k stroškom za novi most prispevala tudi banovina iz fonda za poplavljence, z bednostnim fondom bi se lahko zgradili kratki košček nove ceste in bi bila tako prav snatno omilja neznačna brezposelnost v teh krajih.

Pravica do greha

(Veseloigr v štirih dejanjih)

Ljubljana, 17. oktobra.

Nečisto knjig je bilo v zadnjih letih napisanih o takoj svanem zakonom problemu. Časopisi po vsem svetu so vedno polni poročil o takovih zakonskih in ljubljavni žaloigrah, ki zahtevajo v daniji dobit vedno več štev. Nihče ne priznava, da je današnji meščanski zakon v krizi. S tem problemom se ne pečajo samo zdravniki, temveč tudi znanstveniki in politiki. Tako je na primer Hitler vzel v svoj program sanacijo meščanskega zakona in novoporočenci uživajo državno podporo. Toda s tem še ni zadela spravljena s poto, ker krize današnjega zakona ne moremo gledati izolirane od krize, ki je na grazil današnjo družbo sploh. Znani češki komediograf Verner pa jo je v svoji veseloigr »Pravica do greha« mahlil kar po svoje. On vidi vse probleme, vse drame meščanskega zakona, toda misli si pri tem, da bi lahko marsikarska žalojiga ali drama izostala, če bi ljudje imeli malo več humorja in prizanesljivosti. Po njegovem je na treba predvsem poleg vsega tega še potrebitljivosti do samega sebe.

V štirih dejanjih nam prikaže življenje starejših in mlajših generacij. Tako zvano papirnato emancipacijo včasih humoristično osmeši, kakor ji na drugi strani spet daje koncesije. Mladi zdravniki dr. Mach postavlja svojo ženo na letovšči. Med tem časom se je zabaval z njeno dobro prijateljico Jelo. Ob ženinem povratku pride po nesrečnem naključju zadela na dan in takoj se začne zakonska drama. Pri zakonskih dramah mladoporočencev seveda tisti in tašče ne smoje izostaviti. Tako pride v II. dejanju ženina mati in oče mladega dr. Macha, ki je sam tudi zdravnik. V tem dogodkov se izkaže, da sta oče in sin precej istih nazorov. pride namreč na dan, da se je dr. Mach starejši, ki je kote podobni zdravnik obiskal Prago, že nekaj dni zabaval z barsko plesalko Erikijo Lianou. Ta pa ima čudne navade: vsakego poročnega ljubimca izda njegovi ženi. Tako se seveda konflikt zaostri, tašča, ki samo na videz uganja puritanstvo, pa zahteva od obeh mož kes in pokora za storjeni greh. Seveda se ji pri tem marsikaj ponesreči, ker se kar naenkrat znajde v novih, nepredvidenih situacijah. Tako njena hčerka namreč ni bila kdake kdo vestna in zvezeta žena na rivieri. Pojav mornarskega častnika spravi zakonsko nezvestobo mladoporočencev v ravnotežje. Toda zdaj je spet mož užajen in drama se nadaljuje. Da reši zakonsko srečo, se mora tašča posluževati zvitnosti in laži. V svoje početje obvezuje tudi starega dr. Macha, ki pa v svoji nervoznosti in nespretnosti vsako njeni napovedi ravno narobe izvrši, ter pozvori tako neštesto komečnih prizorov. Veseloigr je po nemških održih šlo zanimalivim naslovom »Der Mann — Ja, die Frau — Nein! in žela ogromne uspehe. Delo je res zelo zabavno in kratkočasno.

Prijava, da smo izgubili plebiscit. Ostro je bičal postopanje plebiscitne komisije. Govornika sta žela za svoja izvajanja dolgotrajne ovacije, nakar je br. Korenc z zahvalo obema predavateljem zaključil večer.

Prebivalstvo vidi v novem mostu največjo korist za vso okolico, zato pa pričakuje, da bo k stroškom za novi most prispevala tudi banovina iz fonda za poplavljence, z bednostnim fondom bi se lahko zgradili kratki košček nove ceste in bi bila tako prav snatno omilja neznačna brezposelnost v teh krajih.

Večini prebivalstva dravske banovine je dejevje vsaj toliko prizaneslo, da so mogli letodneje poljske pridelke pospraviti. Do teh prebivalcev, ki jih poplave niso občutno prizadele, se obračamo sedaj z nujno prošnjo, da bi od prebitka svojih pridelkov nekaj podarili svojim pomankanje trpečim rojakom.

Koroški večer na Viču

Vč. 17. oktobra

Sokolsko društvo na Viču je v soboto zvečer na prav časen in dostojen koncert proslavilo 18. obletnico nesrečnega koroškega plebiscita, ki nam je odtrgal od našega narodnega telesa nad 100.000 naših rojakov. Kljub temu, da smo bili na predvečer volitev v občansko upravo, je bila sokolska dvorana polna ne le sokolske mladine, temveč tudi drugega sokolskega skupinov. Način na katerem je občina odgovorila na vprašanje, ki je razumljivo, da je občina občenskih pridelkov na Viču.

Tajnik br. Uršič nas je najprej seznanil z zgodovino prihoda Slovencev v sedanje kraje, nakar je podrobno orisal nasilno germanizacijo naših rojakov potom šole in cerkve. Zanimiva je bila statistika, kako so Slovenci na Korošcu leta za letom izgubljali svoje ljudi, ki so se ponemčili ter postali izdajice svojega naroda. Lep zgodovinski pregled poslužil način na katerem je občina odgovorila na vprašanje, ki je razumljivo, da je občina občenskih pridelkov na Viču.

Tajnik br. Uršič nas je najprej seznanil z zgodovino prihoda Slovencev v sedanje kraje, nakar je podrobno orisal nasilno germanizacijo naših rojakov potom šole in cerkve. Zanimiva je bila statistika, kako so Slovenci na Korošcu leta za letom izgubljali svoje ljudi, ki so se ponemčili ter postali izdajice svojega naroda. Lep zgodovinski pregled poslužil način na katerem je občina občenskih pridelkov na Viču.

Pred predavanju br. Uršiča je imel načrten govor o plebiscitu br. dr. Fellacher,

ki je drastično pokazal vse mahinacije Italijanov, da smo izgubili plebiscit. Ostro je bičal postopanje plebiscitne komisije. Govornika sta žela za svoja izvajanja dolgotrajne ovacije, nakar je br. Korenc z zahvalo obema predavateljem zaključil večer.

J. H.

Naše gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. Torek, 17. oktobra: Sonata strahov. B. Sreda, 18. oktobra: Pravica do greha. Premera. Red Sreda.

Cetrtek, 19. oktobra: Ob 15. uri: Pohujšanje v dolini Šentflorjanski. — Dijaska predstava po globoko znižanih cenah. Izven.

Drevi ob 20. uri vprizori ljubljanska drama Strindbergo »Sonata strahov« v premierski zasedbi. Režija je Ciril Debevec. Delo je izvrstno načudirano, zato obisk je pozabil poklicati zdravnika, pa tudi babice ni povabil k temu preimenitnu dogodku. Pravijo, da je opravljal pri kačji materi vse sam in je šlo brez posebnih prorodnih krčev.

Samo nekaj ni v redu — namreč njeve koncesije. Mož po poklicu ni babica, kaj šele zdravnik; je pač samo kačji lov. In zdaj bo moral čutiti vse težo zavzema na nekoliko konkurenč. Zaprli ga bodo nemara in še državljanke pravice nategnejo vzeti strogi gospode sodniki, predno pojdejo v zasluzeni pokoj. Prav mu je, zakaj pa vtiča svoj nos med poročene kače.

Samozavajajoč odlično sposobnost in agilnost nosilcev posameznih list smemo verovati v boljšo bodočnost naših krajov.

— Vršnik in pesem so pole nešte prepe vinske gorce. V ponedeljek se je že skoraj povas pricela trstave. Ploj je letos mesto začelo po kolodijni kakovosti, vendar pa bo pridelek kolikor toliko zadovoljiv. Zadnji nekaj solnicnih dnev je precej kričil grozdju, klub temu pa so sledovi slabega poletja in slasti zadnje točke povas v trstave.

Zima spet trka na vrata in bo skrb prehram brezposelnih telja. Nešteko pre letom dne so imeli vsi župani našega sreča sestank na sreakem poglavarstvu.

Metlika zlasti vinski kakovosti, temveč skupno grozdje odgovarja docela zahtevam namisnega grozda in bi ljubljanci prav radi posegali po njem. Do konca tedna bo trgovci že kondanči in bodo vinogradni osameši, v zidanicah pa bo vraka nova zlatna kapljica.

Zima spet trka na vrata in bo skrb prehram brezposelnih telja. Nešteko pre letom dne so imeli vsi župani našega sreča sestank na sreakem poglavarstvu. Metlika zlasti vinski kakovosti, temveč skupno grozdje odgovarja docela zahtevam namisnega grozda in bi ljubljanci prav radi posegali po njem. Do konca tedna bo trgovci že kondanči in bodo vinogradni osameši, v zidanicah pa bo vraka nova zlatna kapljica.

Zima spet trka na vrata in bo skrb prehram brezposelnih telja. Nešteko pre letom dne so imeli vsi župani našega sreča sestank na sreakem poglavarstvu.

Danes: Torek, 17. oktobra katoličani: Hrdinka, Branko, prav

Geza von Bolvary
Robert Stolz
Gustav Fröhlich
Marija Solvec
 v zvočni opereti

GLAS SRCA

ELITNI KINO MATICA
 Telefon 21-24

DANES PREMIERA!

Zgodba dveh mladih src, kjer iz šale postane prava pravčata ljubezen. — Opereta, polna napetih scen in dovitipov

Dnevne vesti

Iz Ljubljane

— IJ Počastitev spomina Vladimira Gortana. V megletem jutru 17. oktobra leta 1929 je padel zadet v hrbot Vladimir Gortan, ki ga je fašistični general Cristini ob sodil na smrt. V počastitev spomina tega našega narodnega mučenika so snoči tukajšnje emigrantske ter narodno obrambne organizacije ob spominski rappalski plošči pred univerzo položile slike pokojnega Vladimira z usodnim datumom in napisom: Vladimir Gortan — Puli 17. oktobra. Okrog plošče, in slike je bilo prizganih mnogo svečk, tja so pa tudi položili več krasnih vencev in šopkov. V nemem sploščovanju in s pleteto v srcu so prihajali Ljubljanci snoči k spominski plošči počastit spomini Vladimira Gortana — dokaz, da naš narod ni pozabil onih, ki so zanj žrtvovali življenje.

— IJ Jubilej ge Terezije Črnologarjeve.

Vsakemu, ki mu je draga slovenska zdobovina, je znano ime zaslужnega Konrada Črnologarja, ki se je kot konservator centralne komisije za ohrano spomenikov na svojih znanstvenih popotovanjih prehodil in umrl že pred pičlimi 30 leti, a le redko kateri njegov čestilec ve, da še vedno živi njegova vdova ga. Terezija, ki je z malo učiteljsko penzionijo in veliko skrbjo pripejala 3 hčerke do dobrega kruha. Še vedno krepka in vredna gospa Črnologarjeva slavi danes na Karloški cesti 26 svojo sedemdesetletnico in tudi mi se pridružujemo gratulantom ter svoji zvesti naročniči prav iz srca želimo še mnogo srečnih let!

— IJ Statistika brezposelnosti. Od 1. do

10. oktobra je imela Borza dela v Ljubljani v evidenci 2280 brezposelnih moških 588 žensk. Na novo se je prijavilo 135 moških in 34 žensk. Borza je ponudila delo 51 moškim in 21 ženskam, posredovala pa v 53 primerih. Odpotovalo je 91 moškim in dve žensk, ob koncu minulega tedna je imela pa porza v evidenci še 2290 brezposelnih moških in 601 žensko. — Prosta mesta so še vedno za tkalce in tkalke, ki jih isčejo razna podjetja po vsej dravski banovini.

— IJ Tramvajska dela. Gradnja tramvajske proge se nadaljuje s polno paro. Deževje zadnjih dni je sicer dela nekoliko oviralo, zato pa zdaj delajo s podvojeno močjo. Porocali smo, da so pred Evropo že spojene vse proge in da se tam vrši že redni promet. V smeri proti kolodvoru celo na dveh tiroh. Pred Evropo se že kažejo obriši bodočega prometnega otoka, ki naj regulira ves promet na tem vašnem križišču. Robnike za otok so že vzdali. Ljubljanci precej skeptično motre ta dela in mnogi izražajo bojazen, da bo prometni otok zavrl ves promet, ne pa pospešil. To bo pa seveda pokazala praksa. Na krožni proggi zdaj grade manjši rezervni odcep z Masarykove ceste v Mistrovo ulico. Na tem 200 metrov dolgem odcepnu bodo pripravljeni rezervni vozovi za primer večjega navala, n. pr. na pokopalische itd. Na Zaloški cesti obnavljajo staro proggo, ki bo enotirna ter bo vodila od garnizijske bolnice do krožne proge pri Sv. Peteru. Pred garnizijsko bolnico že vlagajo ter spajajo nove tračnice. Poleg parka na Hrvatskem trgu so že pripravljene zaokrožene tračnice za spoj krožne proge. Spričo naglice, s katero gre delo od rok, je res računati, da utegnemu do novega leta že dobiti krožno progo.

— IJ Akademija brezposelnih učiteljskih

abituirjenih v dvorani Delavske zbornice v soboto, 21. t. m. ob 20. 1. Uvodna beseda: Janez Tomšič, 2. Gorjanska (narodna), Schwab: Oj dekle, kaj stak želostno. Poje kvartet: gg. Segedin J., Tomšič J., Lumbar S., Grum A. 3. Per Zasson: Crescendo (klavir solo): Ad: Jensen: Kolo (klavir solo). Igra Milena Troštova. 4. Srečko Kosovel: Balada: Deklamira Niko Slapar. 5. Mozart: Vijolica: Arija iz opere »Lakme« (soprano solo). Poje gd: Majda Lovšetova. 6. Schuman: Čebelica (violina solo). Igra g. Drago Zajec. 7. Svetek: Pod noč: Vogršček: Lahnko noč. Poje kvartet: 8. Jagodin: Vojo: Film našega življenja: V življenju: Deložačija: Vsege preveč: Za kruhom: Svetli trenutki: Sam s seboj: Podpare: Ekstaza: Spoznanje. — Akademija se bo vrnila samo za udeležence tečaja in njihove goste!

— IJ Narodni guslar Ilijas Vuković nastopi v četrtek v kavarni Zvezda. Veder bo posvečen naši narodni pesmi, ki pride v interpretaciji g. Vukovića. Še posebno do izraza. Slišali bomo Vukovićovo imпровizacijo na čast Ljubljani in nekaj narodnih sajlihov povek. Začetek guslarskega večera bo ob 21. vstopnina 10 Din.

— IJ Predavanje podružnice SVD, ki je bilo minulo sredo odpovedano, bo jutri ob 19. v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi. Ravnatelj mestnih nasadov g. Anton Lap bo govoril o cvetličah, ki sedaj cvetojo, in bo pokazal tudi več pri nas še malo znanih lepih rastlin. Kakor vsako leto, bodo predavanja tudi letos vsako edino in naj se jih člani in nečlani prav pridružijo. Ker se bodo gotovo naučili mnogo koristnega, vstopnine pa ni.

— IJ Glas srca je film, o katerem bi nam znala povedati samo Gustav Fröhlich in Marija Lobnes. Film je sicer nekaj navadnega, vendar pa film, da se človeku poštevno namesti. Fröhlich je vedno, kadar je kaj pokazal, prinesal nekaj novega. Tu pa sta z Gezo Bolvary ustvarila res

nekaj lepega. Velika zasluža pri tem gre dobiti Roberta Stolza. On je eden onih komponistov, ki osvaja svet. Mehak, in in ironičen je in vse to izraža v svojih kompozicijah. Vsebinska filma je tako priljubljena. Ljubezen z ovirami. Ljubezenski dovitipi, smeh in žala. To je filmska opera, ki ustvarja veselo razpoloženje. Predvaja se danes v Elitnem kinu Matica. Rezervirajte si sedež.

— Novi telefonski imenik za dravsko banovino, ki je pravkar izšel, se dobi v trafički Prešernova ulica nasproti glavne pošte za ceno Din 20.—. 539-n

— IJ Umetnostno zgodovinsko društvo v Ljubljani priredi v četrtek 19. t. m. obisk cerkev na Selu, gračinske Fuzine pri Ljubljani in dveh empirskih spomenikov. Sestanek ob treh popoldne ob železniškem prelazu na Zaloški cesti.

— IJ Mnogokratniki za odmero prirastkarine v okolišu mesta Ljubljana se je določil za mesec avgust in september 1933 na 7.

— IJ Za napravo cestnega kanala v Francisceki ulici in za popravilo sibralnega kanala v Prešernovi ulici je razpisana oferjalna licitacija. Ponudbe je treba vložiti pod običajnimi pogoji pri mestnem gradbenem uradu, Nabrežje 20. septembra št. 2, II. nadstropje do torka, 24. oktobra do 11. ure dopoldne. Istotan so ne vpogledi vsi razpisani pripomočki. 538-n

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« V SISKI. — Telefon 33-87.

Danes, v sredo in četrtek ob 1/2. in 1/2. uri zvečer

GUSTAV DIESEL in DOROTHEA WIECK v kriminalnem filmu

KLJUČ LJUBEZNI

Napet film, pol senzacionalnosti, kriminalnega življenja in ljubezni!

Kot dopolnilo NAJNOVEJSI UFA

ZVOČNI TEDNIK!

— IJ Mestna zastavljalnica, bo imela redni dražbi marca zastavljenih predmetov in sicer za dragocenosti dne 6. novembra, za efekte (perlo, preproge in dr.) pa 13. novembra t. l. od 15. ure dalje v uradnem prostoru na Poljanskem cesti št. 57.

— IJ Volilce VI. okraja nacijonalnih dejevcov in nameščencev pozivamo, da se drevi ob 20. udeleži volilne sestanke v dvorani OZUD, kjer bodo govorili zastopniki nacijonalne liste delavcev in privatnih nameščencev. Akcijski odbor za VI. volilce.

— IJ Plesna vaja društva »Krk« se vrši v sredo ob 8. uri zvečer v beli dvorani hotela Union. Vljudno vabljeni. 537-n

— IJ Držen vrom v stanovanje. V nedeljo popoldne se je nekdo splazil v stanovanje trgovskega služiva Ivana Likoviča na Lepem potu 6 in mu odnesel 3600 Din gotovine. Policija je arretirala nekoga mladencu, ki se je večkrat potikal v tamošnji okolici in so ga tudi zatolili, ko je sumljivo oprezal po hiši.

Iz Trbovelj

— Zahvala volilcem. Iskreno se zahvaljujem vsem onim volilcem, ki so mi kljub vsemu terorju, ki so ga izvajali nad njim: združeni nasprotniki, brez bojazni izrazili svoje zupanje in se s tem, zarekli za narodno in državno misel. Prijatelji, malenkostna razlika, s katero smo zaostali za združenimi nasprotniki, pomeni v resnicu zmagu, saj niso oddale Trbovje še nikdar takole narodnih glasov, kot pri sedanji volitvah. To pomeni velik preokret v milostnosti našega delavstva. Ono se vedno bojil in bolj zaveda svoje narodne in državne pravice, da je vedno bolj in bolj prepričano, da je ugodno rešitev delavškega vprašanja edinstvo v modni in emotni Jugoslaviji. Narodnostna ideja je na pohodu tudi v Trbovji in ne je zaustavljena sila več. Po tej poti naprej in ne bo dolgo, ko bo naša zmaga popolna. Še enkrat, iskrena hvala! Pleskovič Rudolf, učitelj.

— Clanski zborovanje društva rudniških nameščencev. Tukajšnje Društvo rudniških nameščencev ima v sredo 18. t. m. ob 7. uri zvečer v spodnjih prostorih rudniške restavracije člansko zborovanje, na katerem bo predaval zvezni tajnik g. dr. Košči iz Ljubljane o pokojninskem zavarovanju nameščencev v splošnem, o višjem pokojninskem zavarovanju rudniških nameščencev TPD in prenosu višjega zavarovanja na zakonito zavarovanje ter o drugih socijalnih problemih. Tovariše nameščencev vabimo, da se glede na eminentno važnost predavanja sigurno polnočestivo udeležite.

— Razglas občinskih dokladah in takšnih. Kr. banská uprava je odobrila proračun trboveljske občine ter odobrila, da sine na svojem teritoriju pobirati naslednje doklade in takše: Doklade na neposredne davke je določena na 100 odstotkov. Občinska trošarina pa znača: od 100 l. vina 100 Din, od 100 l. vinskega mošta 50 Din, od 100 l. pive 60 Din, od hi stopnje žganja, spiritu, poslavjenega žganja 5 Din. Takse pa značajo: za sprejem tuzemca v domovinsko zvezo Din 250.—, za ogled zgradbe Din 25, za dovoljenje stanovanja in uporabe Din 25, za uradno aprševo din 1. t. m. ob 31. decembru. Doklade na prekritev Din 50, za prekritev avtomate Din 50, za gledališke, cirkuske predstave, varietje in koncerte Din 5, za ogled mrlja Din 20.—, za pas Din 50, za avtobus in tovorni avtobus Din 500, za cestni avtobus Din 250, za motorno kolo Din 100, za dvokolo Din 10. Trošarino bo i v bodoče pobirala finančna kontrola, vse ostale davčne in približne pa občina sama.

— IJ Glas srca je film, o katerem bi nam znala povedati samo Gustav Fröhlich in Marija Lobnes. Film je sicer nekaj navadnega, Fröhlich je vedno, kadar je kaj pokazal, prinesal nekaj novega. Tu pa sta z Gezo Bolvary ustvarila res

nekaj lepega. Velika zasluža pri tem gre dobiti Roberta Stolza. On je eden onih komponistov, ki osvaja svet. Mehak, in in ironičen je in vse to izraža v svojih kompozicijah. Vsebinska filma je tako priljubljena. Ljubezen z ovirami. Ljubezenski dovitipi, smeh in žala. To je filmska opera, ki ustvarja veselo razpoloženje. Predvaja se danes v Elitnem kinu Matica. Rezervirajte si sedež.

— Novi telefonski imenik za dravsko banovino, ki je pravkar izšel, se dobi v trafički Prešernova ulica nasproti glavne pošte za ceno Din 20.—. 539-n

Niti sledu od pranja

ni videti na Vaših rokah
 če uporavljate

ALBUS

terpentinovo milo.

Blago milo ki varuje Vaše roke, varuje tudi Vaše perilo.

Žene slovanskih držav zborujejo

V nedeljo se je pričel v Beogradu kongres »Jedinstva slovenskih žena«

Beograd, 15. oktobra.

V veliki dvorani »Kola srbskih sestera« je bil danes otvoren III. kongres »Jedinstva slovenskih žena«. Poleg delegatov iz vseh večjih delov naše države je prispele na kongres 12 bolgarskih delegatov pod vodstvom ga. Dimitrane Ivanov, poljskih delegatov pod vodstvom senatorice ga. Hane Hubické in 6 češkoslovaških delegatov pod vodstvom gospa Smolaf-Capkove. Kongresu prisostvujejo tudi zastopnici ruskih emigrantov. Zbrane delegatke je pozdravila predsednica Kola srbskih sestera in jugoslovanske skupine slovenske ženske organizacije ga. Mirka Grujić. Izrazila je svoje veselje in zadovoljstvo, da prisostvuje kongresu tudi bolgarske delegatke. S kongresa so bile poslane pozdravne brzjavke kralju Aleksandru, predsedniku poljske republike Moščickemu in prezidentu slovenskih žen.

Potem je pozdravila kongres dosedanja predsednica »Jedinstva slovenskih žena« ga. Hubická. V svojem govoru je omenila, da so v početnih slovenskih državah ženske organizacije, ki delujejo na blagovljanju slovenskih narodov. V Jugoslaviji je preuzele to načelo Kolo srbskih sestera. Bolgarke še nimajo take organizacije, pač jo bodo na nedvomno v kratkem ustanovile, za kar jamči že njihova udeležba na kongresu. Prihodnji kongres »Jedinstva slovenskih žen« bo najbrež v Sofiji. Predlanskim je bil na kongresu v Varšavi sprejet statut te mednarodne ženske organizacije in izvoljen glavni odbor, ki mu je načeloval Poljakinja ga. Hubická. Zdaj izračuna vodstvo organizacije Jugoslavije, ker

priče po statutu vsako drugo leto na vrsto druga država. Ceprav je »Jedinstvo slovenskih žen« nepolitična organizacija, bi moral vendar priti v mednarodnem življenju do veljave. Na predsedničem predlogu je bila poslana pozdravna brzjavka mednarodnim ženskim organizacijam, ki so zborovale včeraj v Zvezni.

Potem se je oglasila k besedi voditeljica bolgarske delegacije ga. Ivanova, ki je pozdravila, da je bila bolgarska ženska zveza ustanovljena predlanskim in da obseg 87 organizacij. V imenu zveze se pridružuje »Jedinstvu slovenskih žen«. Ta izjava je bila sprejeta z velikim navdušenjem. Naši časi zahtevajo več humanosti, ki je lahko širi samo žena. Politika mora kreneti nova pota mednarodnega bližanja in sodelovanja. In tu mora poseči vmes žena. Bolgarske žene so spoznale velik pomen »Jedinstvu slovenskih žen«.

V imenu češkoslovaških žen je pozdravila kongres ga. Smolaf-Capková, nagašajoča, da je v slovenskem edinstvu in slogi najboljše jamstvo za nacionalno obstojo vsake slovenske države. Sledilo je še več govorov, popoldne so bila po najprej prečitana poročila poljske, češkoslovaške in jugoslovenske sekcijs v delovanju v preteklem letu. Potem je govorila ga. Smolaf-Capková o bodočem programu »Jedinstva slovenskih žen«, poljska in češkoslovaška delegatki sta govorili o ženski deli v slovenskih državah, dr. Zdenka Marković iz Zagreba pa o važnosti izučevanja slovenskih literatur in slovenskih jezikov v srednjih šolah. Kongres se danes nadaljuje.

Iz Škofje Loke

— Nov škofjeloški občinski odbor. Na podlagi iz

A. O. Emery:

198

Dve siroti

Romanc

Potem je pa vstal, da bi napisal recept; grofica je porabila ta trenutek, da je namignila svojemu možu, naj stopi bliže.

Hvala vam, gospod grof, — mu je dejala, — da tako skrbite zame; vem, da ste predsedeli dolge ure pri meni. Zdaj pa pojdi potcat... Z bedenjem pri moji postelji ne smete zanemarjati svojih dolžnosti.

... Sicer mi je pa že odleglo; in če bi se ne bala, da se ne bo jezik name zdravnik, ki mi že pripravlja osvo za mojo neposobnost, bi me zelo minkalo vstati in sesti k oknu, da bi videla mimo dočne in morda tudi neko, ki bi ga zelo rada videla.

Grof de Linieres se je premagoval. Na obrazu se mu je poznalo, da bje hud notranji boi.

Da bi odgovoril grofici, je hotel točno ponoviti nasvetne vrlega zdravnika, ki mu je pa itak sam prisločil na pomoč.

Kaj sišim? — je dejal zdravnik začuden; — vstali bi radi, pravite? Kaj na veste, da sem odločno proti tej vaši želji? Saj sem že rekel, da ne smete iz sobe in da bi bil sam odgovoren za nepravidnost, ki bi lahko imela najtežje posledice.

Prijel je bolno grofico za roko kakor oče, ki boža otroka in mu prigovarja, naj zavžije gremko zdravilo.

Dajte se lečiti... dovolite, da vas izločimo, sicer bomo dosegli to brez veče pomoči...

Diana se je otočno nasmejni.

— Ubogala bom, — je dejala in se ozrla po vrsti na oba.

V njenem pogledu je bil odsev neizrečene uljudnosti in nežne odločnosti.

Na ta odgovor sta grof in zdravnik odšla iz sobe. Spremljajoč zdravnika mu je dejal grof mirno:

Grofica bi zelo rada videla svojega nečaka; to sem razumel iz njenih besed.

Saj sem vam že rekel, da bi ga rada videla.

Tako pošljem najboljše agente, da ga poščojo. Ves Pariz dam preiskati... Na vse ceste, vodeče v mesto, pošljem svoje ljudi... Najti morajo vi teva de Vaudreyja in ga privesti sem... Živoga ali mrtvega.

— ... ali mrtvega, ste dejali, — je ponovil zdravnik. — In njegov vprašoči pogled se je ustavil na zbegnem grofovem obrazu.

Grof je bil res ves zbehan. Naenkrat mu je bila šinila v glavo misel, da bi utegnil Roger podleči obupu. In zdaj, ko je že vedel, kako blagodejno bi vpiivala nečakovavzročnost na bolno grofico, so ga obhajale grozne slutnje o njegovi smerti.

Zdravnik ga je molče opazoval. Končno ga je vprašal:

— Kaj je vas privredlo na misel, da bi si mogel vitez de Vaudrey končati življenje?

— Neumnost, ki ga je pripravila takoj daleč, da je pozabil na vse obzire in začel uganjati take bedrije, da sem moral odločno nastopiti in ga opozoriti na njegove dolžnosti.

Ah!... V tem primeru, gospod grof, bi bila to velika nesreča; in ne tajim vam, da bi pomenil ta strašni udarec zame prepričanje, da bo takoj sledila prvi nesreči druga...

— Kaj... grofica?...

— Bi ne preživel veste, ki bi jo moral prej ali slej zvedeti...

Po teh besedah se je zdravnik priklonil in poslovil.

To pot ga grof ni zadrževal. In čim je zdravnik odšel, je krenil hitro v svoj kabinet.

Pozvonil je.

Vstopil je sluga.

— Poklicite gospoda Maresta, — je dejal policijski ravnatelj.

Kmalu je stal Marest na pragu.

— No? — je vprašal grof.

— Na vse strani sem poslal patrule.

— In ga niso našle?

Marest se je priklonil.

— Kai pravijo poročila vaših ljudi?

— Nikjer ga niso mogli najti...

— Dovoli!

Pod vtisom gneva svojega predstojnika je Marest povesil glavo.

Grof de Linieres je vstal in začel hoditi po sobi.

Kar se je ustavil pred Marestom.

Vaši ljudje niso vredni počenega groša. Že vidim, da bom moral sam vzeti v roke to stvar.

In ves iz sebe od jeze je nadaljeval:

— Vaš sistem ni vreden piškovega oreha. Odstranim ga! Treba je napraviti konec smešnim tradicijam in nadavam, ki se jih s svojimi ljudmi tako krčevito držite... Vsi nesposobni in malomarni uslužbenci bodo odpuščeni.

Marest je bil bled in tresel se je po vsem telesu. Prekržanih rok se je grof znova ustavil pred njim.

— Kaj ste storili? — je vzkliknil ogorčeno.

— Ste zapovedali preiskati samo vse hotele in prenočevališča?

— Nekateri so bili že preiskani, monseneigrene.

— Nekateri?... Drznete si priznati, da niso bili preiskani vse, od vrha do tal? Priznavate, da ste povsod isli zaman in da so še krčme in prenočevališča, ki jih niste preiskali?... To je pa že od sile, kaj takega svet še nji videl!... Ah, to je nečuvena malomarnost! Ali slišite, kaj vam pravim!

In s stroginim glasom je pripomnil:

— Osemnajstideset ur imate časa, da ujamete begunci. Ste razumeli? Po tem roku vas zapodim in službe kot povsem nesposobna... in lahko ste prepričani, da vam bom znati na slednika, ki bo bolje izpoljeval moja povelja in zbral okrog sebe spremnejše ljudi.

Marest je krčevito stiskal v roki svoj trioglati klobuk. Poslušal je molče, povešeni oči in potnega čela.

Vse, kar je slišal, mu je šumelo v ušehi.

Cutil je, da je izgubljen.

Osemnajstideset ur! — je ponavljal v mislih... Potem pa nemilost, sramota, beda!... Nihče namreč ne bo hotel sprejeti v službo zaradi nesposobnosti odpuščenega policista.

In on, ki je gojil toliko nad, ki je upal v povisjanje... je služil toliko let zaman!...

Grof de Linieres ga je sprej gledal.

— Monseneigrene, — je dejal končno z drhtecim glasom, — vaše povelje bo izpolnjeno.

Tedaj se je pa izpremenil njegov strah v gnev.

Ce bi bil razjarjen, bi bil spoznal, kako krivčen je bil napram podrejemu uradniku, ki mu je bil še nedavno doprinesel dokaz svoje spremnosti.

Toda nad nekom je moral stresiti svojo jezo in slučajno mu je prišel pod roko Marest. Grof je nadaljeval osorno:

— Določil sem vam rok, da mi najdete in privede begunca.

Tedaj se je pa Marest odločil za vprašanje:

— Ali mi izvoli monseneigrene dati v pomoč stotinjo vojašča?

— Čemu pa? Kaj nimate dovolj policajev?

— Da, za navadno delo. Toda za to, kar mi je naložil gospod policijski ravnatelj, je potrebno dvojno, trojno število...

— Za iskanje?

— Da, ker mi je šinila v glavo srečna misel.

— In sicer?

— Naročiti policijem, naj preišče istočasno vsa prenočevališča.

— Čemu pa?

— Da, za navadno delo. Toda za to, kar mi je naložil gospod policijski ravnatelj, je potrebno dvojno, trojno število...

— Določil sem vam rok, da mi najdete in privede begunca.

Tedaj se je pa Marest odločil za vprašanje:

— Ali mi izvoli monseneigrene dati v pomoč stotinjo vojašča?

— Čemu pa? Kaj nimate dovolj policajev?

— Da, za navadno delo. Toda za to, kar mi je naložil gospod policijski ravnatelj, je potrebno dvojno, trojno število...

— Za iskanje?

— Da, ker mi je šinila v glavo srečna misel.

— In sicer?

— Naročiti policijem, naj preišče istočasno vsa prenočevališča.

— Čemu pa?

— Da, za navadno delo. Toda za to, kar mi je naložil gospod policijski ravnatelj, je potrebno dvojno, trojno število...

— Določil sem vam rok, da mi najdete in privede begunca.

Tedaj se je pa Marest odločil za vprašanje:

— Ali mi izvoli monseneigrene dati v pomoč stotinjo vojašča?

— Čemu pa? Kaj nimate dovolj policajev?

— Da, za navadno delo. Toda za to, kar mi je naložil gospod policijski ravnatelj, je potrebno dvojno, trojno število...

— Za iskanje?

— Da, ker mi je šinila v glavo srečna misel.

— In sicer?

— Naročiti policijem, naj preišče istočasno vsa prenočevališča.

— Čemu pa?

— Da, za navadno delo. Toda za to, kar mi je naložil gospod policijski ravnatelj, je potrebno dvojno, trojno število...

— Določil sem vam rok, da mi najdete in privede begunca.

Tedaj se je pa Marest odločil za vprašanje:

— Ali mi izvoli monseneigrene dati v pomoč stotinjo vojašča?

— Čemu pa? Kaj nimate dovolj policajev?

— Da, za navadno delo. Toda za to, kar mi je naložil gospod policijski ravnatelj, je potrebno dvojno, trojno število...

— Za iskanje?

— Da, ker mi je šinila v glavo srečna misel.

— In sicer?

— Naročiti policijem, naj preišče istočasno vsa prenočevališča.

— Čemu pa?

— Da, za navadno delo. Toda za to, kar mi je naložil gospod policijski ravnatelj, je potrebno dvojno, trojno število...

— Določil sem vam rok, da mi najdete in privede begunca.

Tedaj se je pa Marest odločil za vprašanje:

— Ali mi izvoli monseneigrene dati v pomoč stotinjo vojašča?

— Čemu pa? Kaj nimate dovolj policajev?

— Da, za navadno delo. Toda za to, kar mi je naložil gospod policijski ravnatelj, je potrebno dvojno, trojno število...

— Za iskanje?

— Da, ker mi je šinila v glavo srečna misel.

— In sicer?

— Naročiti policijem, naj preišče istočasno vsa prenočevališča.

— Čemu pa?

— Da, za navadno delo. Toda za to, kar mi je naložil gospod policijski ravnatelj, je potrebno dvojno, trojno število...

— Določil sem vam rok, da mi najdete in privede begunca.

Tedaj se je pa Marest odločil za vprašanje:

— Ali mi izvoli monseneigrene dati v pomoč stotinjo vojašča?

— Čemu pa? Kaj nimate dovolj policajev?

— Da, za navadno delo. Toda za to, kar mi je naložil gospod policijski ravnatelj, je potrebno dvojno, trojno število...

— Za iskanje?

— Da, ker mi je šinila v glavo srečna misel.

— In sicer?

— Naročiti policijem, naj preišče istočasno vsa prenočevališča.</p